

کمک به آسیب دیدگان کرونا

در پایگاه اطلاع رسانی دفتر رهبری

پایگاه اطلاع رسانی دفتر مقام معظم رهبری گزینه کمک مالی به آسیب دیدگان از کرونا را در وبسایت خود فعال کرد. به گزارش ایلنا علاقه‌مندان می‌توانند با ورود به سایت leader.ir و مراجعه به قسمت پرداخت وجوهات شرعی، قسمت کمک به آسیب دیدگان به کرونا را انتخاب کنند.

رئیس جمهوری به وزیر بهداشت دستور داد:

بررسی امکان برگزاری مراسم ماه رمضان در برخی استان ها

رئیس جمهوری به وزیر بهداشت دستور داد تیمی برای بررسی امکان برگزاری برنامه‌ها و مراسم عبادی ماه مبارک رمضان در استان‌های بایات در مبارزه با بیماری کرونا تشکیل و گزارش وضعیت را به ستاد ملی مدیریت و مقابله با کرونا ارائه کند. به گزارش پایگاه اطلاع رسانی ریاست جمهوری، حجت الاسلام والمسلمین حسن روحانی در گفت و گو ی تلفنی با سعید نمکی وزیر بهداشت، درمان و آموزش پزشکی با قدردانی مجدد از تلاش همه کادر درمانی کشور در مبارزه با بیماری کرد و به آغاز فعالیت کسب و کارهای کم ریسک در تهران از امروز شنبه اشاره کرد و به وی دستور داد ارزیابی دقیقی حاوی نقاط قوت و ضعف آغاز فعالیت کسب و کارهای کم خطر در استان های کشور برای طرح در جلسه ستاد ملی مبارزه با کرونا ارائه کند. وی افزود: از روز شنبه و با پیوستن تهران به جمع استان های کشور که در آنها کسب و کارهای کم ریسک فعالیت خود را آغاز کرده اند، عملاً دامنه طرح فاصله‌گذاری هوشمند اجتماعی، کشوری می شود و تمامی ارکان زیربیط مملد از وزارتخانه‌های بهداشت و کشور، صدا و سیما، رسانه‌ها و فضای مجازی باید با برنامه‌های اطلاع رسانی و اقناعی، همچنان بر ضرورت تداوم شعار در خانه می‌مانیم و رعایت عدم جابه جایی‌های غیر ضروری در کشور و شهرها تأکید کنند تا بتوانیم هر چه سریع‌تر به مرحله قطع زنجیره شیوع بیماری کرونا نزدیکتر شویم. وزیر بهداشت نیز در این گفت وگو با ارائه گزارشی از روند کاهشی بیماری کرونا در شماری از استان‌های کشور و همچنین ثبت نام صاحبان مشاغل کم ریسک در سایت سلامت، اظهار داشت: در چارچوب طرح فاصله گذاری هوشمند اجتماعی و آغاز فعالیت کسب و کارهای کم ریسک، تاکنون یک میلیون و ۶۵۹ هزار و ۲۵۴ کارگاه در سایت سلامت وزارت بهداشت ثبت نام کرده اند که یک میلیون و ۵۱۱ هزار و ۷۸۱ کارگاه تأیید شده‌اند و این روند ادامه دارد.

کرونا، تحریم و زندگی

گویی مقاومت مظلومانه اما درخشان و تمام‌عیار نظام سلامت کشورمان برضد کرونا، دفاع از تحریم‌ها را بر سودگران بازار مرگ از هر زمان دیگر دشوارتر کرده است. از این رو بر برخی افراد که با روشی از اپوزیسیون علیه ایران و ایرانیان عناد می‌ورزند، به مخالفت با حق دسترسی ایرانیان به دارو و تجهیزات پزشکی و به نظام مالی جهانی و به ثروت‌ها و منابع خود به فغان آمده – من همیشه حساب آن دسته از اپوزیسیون که خود را به مظالم بیگانگان آلوده نکرد و در حفظ منافع ایران و ایرانیان در کنار مردم قرار گرفته‌اند یا این گروه افراد جدا می‌دانم و به‌رغم اختلاف نظر برای آنها احترام قائلم – و می‌گویند چه نشتسته‌اید که «رژیم» دامنه نفوذ دیپلماتیک خود را به حیاط خلوت ما در آمریکا و اروپا امتداد داده و می‌رود تا یک بار دیگر «جامعه بین‌الملل را فریب دهد» و دامنه تحریم را برچیند و با کاشش دهد. واقعیت این است که کرونا یک بعد مفقود تحریم‌ها را برای افکار عمومی جهانی آشکار کرده و ماسک توجیه «ضد تروریستی» تحریم را کنار زده و با همه شومی و هولناکی خود نشان داده که این شهروندان کاملاً عادی ایران هستند که در موقعیت قربانی و آسیب‌پذیر قرار می‌گیرند و اراده معطوف به زندگی یک ملت بسی بزرگ‌تر از آن است که بتوان برچسب تروریستی و یا توسعه‌طلبانه یا از ند. حقایق حقوق بشری و دیپلماتیک ایران اکنون چنان مشروعبیت‌دآب و جعلی تحریم‌ها را مخدوش و مختل کرده که برخی لابی‌های ضد ایرانی به تکاپو افتاده و سعی در انکار واقعیت تحریم‌ها دارند. اینان در پشت سخنان پمپو سنگر گرفتند که مدعی است جمهوری اسلامی «در سیستم بهداشت و درمان سرمایه‌گذاری نکرده»، داعی که وجود زیرساخت‌های سلامت و نیز تلاش‌های کادر درمانی کشورمان در دشوارترین شرایط و در زیر تیرها و بمباران نارملی اما ملموس تحریم و در فرآیند دفاع میهنی از سلامت و زندگی شهروندان ایرانی پوچی آن را به اثبات رساندند. مقاومت درخشان نظام سلامت کشورمان بر ضد کرونا این پرسش را در معرض داوری نهاد که اگر ایران تحریم نبود و در نتیجه با تمام ظرفیت مالی و امکانات دسترسی به بازار جهانی با کرونا مبارزه می‌کرد آیا ما نمی‌توانستیم حتی زودتر از دیگران سرعت پیشروی کرونا را ابتدا کند و سپس به طور کامل متوقف کنیم؟

لابی‌های مرگ و جنگ در ابزارهای رسانه‌ای خود هراسان از به پرسش گرفته شدن مشروعبیت تحریم در سطح افکار عمومی جهانی حتی غرب و آمریکا، واژگان کرونای دولت‌ساز را به عاریت گرفته‌اند: این را در مباحثه تلویزیونی ریچارد نفیو و یکی از اعضای اتاق فکرای تحریم در پاریس دیدیم: آنجا که طرف آمریکایی این مباحثه که خود از طراحان تحریم در دولت قبلی آمریکا بوده چهره ضد بشری تحریم‌ها را به پرسش گرفت و هم‌میان‌فوق فارسی‌زبان او چنان کیم آورد که به استعاره‌های نژادپرستانه متوسل شد. اما واقعیت چیز دیگری است: به پرسش گرفته شدن مشروعبیت تحریم‌ها در شرایط کرونایی محصول «صرف هزینه‌های گزاف چندین میلیون دلاری» و یا تحریک لابی‌های ضد تحریم در کنگره و در رسانه‌های آمریکایی توسط یک نیروی خارجی نیست، بازتابی است از نیروی گفتمانی زندگی برضد نیروهای معطوف به مرگ و جنگ. در این مدت سازمان‌های مردم‌نهاد زیادی کنش‌های داخلی و بین‌المللی فراوانی به نمایش گذاشتند. از انجمن‌های مرتبط با بیماران خاص، سازمان‌های مردم‌نهاد در حوزه کودکان کار و معلولان و...که با اعلام دشواری دسترسی به داروهای سازگار با بیمارانشان و بیان فشارهای تحریم بر گروه‌های هدفشان، مقوله تحریم را در افکار عمومی به چالش کشیدند تا انجمن جامعه‌شناسی ایران که در نامه‌ای به تشکل‌های جهانی به اثر هم‌افزای تحریم‌ها و شیوع ویروس کووید۱۹ اشاره کرده و نوشتند: «در سال‌های گذشته، بخشی از منابعی که در اثر لغو تحریم‌ها در اختیار ایران قرار گرفته بود، در بخشی بهداشت و درمان و گسترش بیمه‌های سلامت، سرمایه‌گذاری شد. اما خروج یکجانبه آمریکا از برجام و اعمال تحریم‌های جدید توسط دولت ترامپ باعث شده این سرمایه‌گذاری‌ها با کاستی‌هایی مواجه شود». امروز کرونا شرایطی را فراهم کرده که موضوع شکستن دیوار تحریم به نفع انسان‌ها به بیش از هر دوره دیگری چهره ظالمانه تحریم را به نمایش گذاشته و می‌تواند چهره‌های جنگ طلب در جهان را به عقب براند. نباید عده‌ای مقابله با تحریم را مربوط به سیاست داخلی بدانند بلکه این امر مربوط به زندگی کارگران و بازنشنگان و فقرا و سالمندان ایرانی است. امروز زمان مناسبی است که تحریم را از مناقشات داخلی حذف کنیم. قطعاً جهان پس از کرونا تغییراتی خواهد کرد. کانکسیم‌های همکاری بین‌المللی شاهد درگونی‌هایی خواهد شد. امروز نقش آمریکا در نظام بین‌الملل رابطه عمودی یکسویه و زورگوپانه همراه با فشار اقتصادی، سیاسی و نظامی را رقم زده است. اما شاید در پساکرونا با جهانی چند منظومه مواجه شویم که حقیقت بر مبنای گفت‌مان حقیقت را از دور آمریکا به گفتمان زندگی روزمره انسان‌ها تغییر دهد و مختصات زندگی انسان‌ها در معرض ویروس تحریم را در دوره شیوع ویروس کرونا بیشتر تبیین کند. می‌توانیم با گفت‌وگوی عمومی داخلی و تنش محوری جامعه مدنی یک گفت‌وگوی ایرانی – بین‌المللی برای نظام تولید حقیقت را در دوره جدید ایجاد کنیم.

بانک مرکزی توضیح داد، دیوان محاسبات موضوع گم شدن ۴۰۸ میلیارد دلار را تصحیح کرد

اتهام هیچ

دیوان محاسبات: امکان گم شدن یک دلار هم متصور نیست

گروه سیاسی/ «امکان گم شدن حتی یک دلار از ارزهای پرداختی به واردکنندگان متصور نیست.» این شاه بیت بیانیه دیوان محاسبات کشور در پی توضیحات مسئولان دولتی و از جمله بانک مرکزی است که گزارش آن از تفریق بودجه سال ۹۷ ولوله‌ای در کشور انداخته است. می‌گرداند؟ آیا همه رسانه‌های داخلی که شبکه‌های فارسی زبان خارجی که در ۲ روز گذشته ادعای گم شدن ۴۰۸ میلیارد دلار از کشور را برجسته کرده و بهانه‌ای مناسب برای حمله به دولت و نظام پیدا کرده بودند، همین بخش از بیانیه دیوان محاسبات را برای مخاطبان خود برجسته‌سازی می‌کنند؟ ما چرا از روز سه‌شنبه شروع شد که عادل آذر رئیس دیوان محاسبات گزارش خود از تفریق بودجه سال ۹۷ را در صحن علنی مجلس خواند. گزارشی مملو از ادعاهای مختلف درباره حقوق مدیران، خصوصی‌سازی‌ها و ارزهای ۴۲۰۰ تومانی. آنچه البته بیشتر مورد توجه قرار گرفت آن بخش از گزارش یاد شده بود که در آن آمده بود: «مجموع ارزی که در سال ۹۷ به صرافی‌ها و واردکنندگان کالاهای اساسی و غیراساسی داده شده ۳۱ میلیارد دلار بوده است که از این رقم حدود ۴۰۸ میلیارد دلار مابه‌ازای واردات کالا نداشته است.» این گونه بود که گم شدن ۴۰۸ میلیارد دلار پول کشور به خبر اول رسانه‌ها تبدیل شد. روز بعد در جلسه هیأت دولت رئیس جمهوری با تأکید بر این نظارت بر بودجه باید به همه نهادهای بودجه‌گیر تسری پیدا کند، ادعای بزرگ کم شدن این مقدار پول در دولت را صددرصد نادرست دانست. پیش از آن یعنی سه‌شنبه شب هم رئیس کل بانک مرکزی در تلویزیون توضیح داده بود که این گزارش صحیح نیست. علی‌ریبعی سخنگوی دولت هم چهره‌شمار در حاشیه جلسه هیأت وزیران به مردم مطمئن کرد که یک دلار هم از پول‌های آنان گم نشده است.

■ مهر تأیید بیانیه دیوان محاسبات بر نظر دولت

حالا دیوان محاسبات کشور با بیانیه اخیر خود که توضیحی است درباره

گزارش تفریق بودجه ۹۷ و آنچه برخی شبهه‌سازی‌ها خوانده، بر سخن سخنگوی دولت مهر تأیید زده و تصریح کرده که اساساً هیچ پولی گم نشده است. به گزارش خانه ملت در بخشی از این بیانیه آمده است: «در گزارش تفریق بودجه که خلاصه آن در صحن علنی مجلس شورای اسلامی قرائت شد، همی گونه اشاره تصریحی یا تلویحی به گم شدن مبلغ ۴۰۸ میلیارد دلار نشده، بلکه به روشنی بیان گردیده که هویت دریافت‌کنندگان وجوه ارزی مذکور اعم از اشخاص حقیقی و حقوقی، معلوم و مشخص بوده و می‌توان حساب ارزهای دریافتی را ارقام هزینه‌ها فارغ از آن‌اتن خواست و به طرق مقتضی، پیگیری و تعیین تکلیف نمود. کماینکه اقداماتی نیز از سوی دستگاه‌های ذیربط در قوه مجریه برای تعیین تکلیف این مبالغ صورت گرفته و در جریان است.» درند دیگری از این بیانیه تصریح شده:«دیوان محاسبات کشور با تأکید بر حق قوه مقننه در نظارت بر اجرای بودجه و ورود در جزئیات ارقام هزینه‌ها فارغ از القانات خلاف واقع مبنی بر کم شدن وجوه ارزی پرداختی به واردکنندگان که امری اساساً موهوم و ناممکن است، آماده دریافت اطلاعات تکمیلی و گزارش‌های مستند مبنی بر رفع تعهدات ارزی پس از تاریخ ۹۸/۹/۱۲ در چارچوب رسیدگی‌های خود می‌باشد. ضمن آن که با توجه به هماهنگی و نظارت دوقوه مجریه و مقننه، امکان گم شدن حتی یک دلار از ارزهای پرداختی به واردکنندگان متصور نیست، بلکه تلاش‌ها بر این است که این وجوه مطابق با اعتبارات مصوب مجلس شورای اسلامی و در محل قانونی خود تعیین تکلیف شود.»

■ بانک مرکزی: گزارش دیوان محاسبات منطق با واقعیت نیست

هم‌زمان بانک مرکزی هم در بیانیه‌ای به توضیح درباره ادعاهای مطرح شده در گزارش دیوان محاسبات پرداخته و با تشریح سیاست ارزی سال ۹۷ که ابتدا از ترک ذخی و سپس از ۱۶ مرداد علاوه بر ارز ۲۲۰۰ تومانی که برای ۲۵ ردیف کالا اختصاص داشت، ارز نیامیی هم برای سایر کالاها مصوب شد تأکید کرده

اطلاعیه سازمان برنامه و بودجه کشور :

گزارش تفریق ۹۷ مقدماتی، یکجانبه و ناقص بود

سازمان برنامه و بودجه کشور در اطلاعیه ای تأکید کرد: گزارش تفریق بودجه۱۳۹۷ کل کشور که توسط رئیس دیوان محاسبات کشور در صحن علنی مجلس قرائت شده، مقدماتی، یکجانبه و ناقص بود. به گزارش مرکز اطلاع رسانی، روابط عمومی واموربین الملل سازمان برنامه و بودجه کشور، متن این اطلاعیه به شرح زیر است: گزارش قرائت شده توسط رئیس محترم دیوان محاسبات کشور در خصوص تفریق بودجه سال ۱۳۹۷ کل کشور طبق آئین‌نامه داخلی مجلس شورای اسلامی گزارشی مقدماتی بود که باید در کمیسیون برنامه و بودجه کشور و همچنین در دیگر کمیسیون‌های مجلس حسب مورد، بررسی و نهایی شود؛ زیرا طبق تبصره ۲ ماده ۲۱۹ قانون آئین‌نامه داخلی مجلس شورای اسلامی، بررسی تفریق بودجه‌های سالانه در کمیسیون برنامه و بودجه و محاسبات به عنوان کمیسیون اصلی می‌شود و گزارش بررسی نهایی پس از اخذ توضیحات از دستگاه‌های اجرایی از سوی کمیسیون برنامه و بودجه و محاسبات تهیه و در مجلس شورای اسلامی قرائت می‌شود. در ادامه این اطلاعیه آمده: بنابراین گزارش مذکور که متأسفانه موجب تشویش آذهان عمومی‌مورد رفع شبهه ایجاد شده، اعلام آمادگی می‌نماید تا به عنوان یک دستگاه نظارتی نهایت همکاری خود را در پیگیری و اجرای قوانین و مقررات مالی معمول داشته تا در آتی جامعه‌ها شاهد چنین سوء برداشت‌هایی نباشد.

کارشناسان دیوان محاسبات تبادل نظر می‌گردند و با اینکه نت تعاملات بسیاری از این ابهامات رفع می‌شد و زمینه ایجاد شبهه‌های بی‌مورد در افکار عمومی

که بعضاً دستمایه رسانه‌های بیگانه برای حمله به نظام قرار می‌گیرد، از بین می‌رفت. او درباره دستور رئیس قوه قضائیه برای رسیدگی به گزارش دیوان محاسبات هم گفت: دولت همواره خواهان شفافیت حاکمتری و در مبارزه با فساد پیش قدم بوده و حالا هم معتقدیم اگر تخلفی صورت گرفته حتماً باید با آن برخورد دود. البته بانک مرکزی در گذشته آن دسته از پرونده‌هایی که منجر به تخلف شده را به قوه قضائیه معرفی کرده است. واعظی ابراز امیدواری کرد که « رسیدگی قضایی به این مسأله، منجر به این شود که رویه فعلی قرائت گزارش تفریق بودجه

که نتیجه‌گیری بخش ارزی گزارش تفریق بودجه دیوان محترم محاسبات در خصوص عدم ورود کالا به میزان ۴۰۸ میلیارد دلار در سال ۱۳۹۷، مطابق با واقعیت نیست.

■ واعظی: این رویه گزارش دهی را مفید نمی‌دانیم

محمود واعظی رئیس دفتر رئیس جمهوری هم همچون بیانیه بانک مرکزی تأکید دارد که دیوان محاسبات بر مبنای اطلاعات غلط به چنین نتایجی رسیده‌اند. نتایجی که منجر به ابهام آفرینی در میان افکار عمومی شده است.

به گزارش ایسنا، واعظی افزود: البته ما این رویه را مفید نمی‌دانیم؛ در گذشته رویه این بوده که قبل از انتشار گزارش، کارشناسان ما در سازمان برنامه و بودجه، بانک مرکزی و سایر بخش‌های دولت، با

آن مسأله جدیدی علیه نظام جمهوری اسلامی ساختند. گزارش دیوان از این قرار بود که هنوز حساب و کتاب این مبلغ ارائه نشده است. در این باره چند نکته وجود دارد: نخست اینکه چه خوب بود دیوان آخرین گزارش‌ها و توضیحات را از بانک مرکزی تقاضا می‌کرد تا گزارش خود را پس از اخذ توضیحات بانک مرکزی در مجلس قرائت کند. زیرا وقتی سنگ در چاه افتاد، با زحمت بسیار زیاد می‌توان آن را بیرون آورد. زیرا وقتی گزارش دیوان محاسبات قرائت شد، خوراک لازم برای سوءاستفاده کنندگان فراهم شد. هر چند نتوان کم‌تان داشت که دولت در این مدت فرصت داشت تا گزارش‌های لازم درباره ارزهای ۴۲۰۰ تومانی را به مردم ارائه کند که متأسفانه در انجام این اقدام تعلل شد. خلاصه اینکه در صورت تعامل دیوان محاسبات با دستگاه‌های دولتی، نه فقط آثار منفی نمی‌داشت، بلکه با گزارش‌ی که از سوی بانک مرکزی ارائه می‌شد، آرامشی برای کشور و مردم حاصل می‌شد. بر پایان اما پرسش‌های دیگری هم مطرح است. چرا باید این گزارش‌ها و توضیحات را به مردم ارائه کرد که متأسفانه در انجام این اقدام تعلل شد. خلاصه اینکه در صورت تعامل دیوان محاسبات با دستگاه‌های دولتی، نه فقط آثار منفی نمی‌داشت، بلکه با گزارش‌ی که از سوی بانک مرکزی ارائه می‌شد، آرامشی برای کشور و مردم حاصل می‌شد.

بر پایان اما پرسش‌های دیگری هم مطرح است.

از جمله اینکه آیا دیوان محاسبات فقط باید از قوه مجریه حسابرسی کند؟ آیا سایر نهادهای نظارتی و حتی رسانه‌های مستقل، فقط باید از قوه مجریه انتقاد کنند و عیب‌های آن را (به درستی البته) پیدا و گوشزد کنند؟ آیا سایر نهادهای کشور ما به نظارت و نقد نیاز ندارند؟ واقعیت این است که

در کشور ما هر کس که از بودجه عمومی استفاده می‌کند باید تحت نظارت باشد که نهادهای انقلابی، قوه قضائیه و سایر دستگاه‌ها از این نظارت خارج نیستند. اما متأسفانه این بی‌عدالتی، حرمت و اعتبار دستگاه‌های نظارتی و اطلاع‌رسانی را کم می‌کند. البته در گزارش دیوان محاسبات هم به سایر نهادهای پرداخته می‌شود، اما به گونه

ای سربسته عنوان می‌شود که کسی از محتوای آن سر در نمی‌آورد. انتظار ما از دستگاه‌های نظارتی

اعم از دیوان محاسبات یا سازمان بازرسی و حتی رسانه‌ها این است که فقط دولت را سیبل نکنند. نه

اینکه از دولت اغماض کنند، اما در این کشور فقط دولت نیست که ممکن است در انجام وظیفه خود کوتاهی کند. دستگاه‌های دیگر هم هستند، ترسند

و مسائل آنان را هم بیان کنند. این امر هم به افزایش اعتماد مردم کمک کرده و نیز جایگاه آن

رسانه و دستگاه نظارتی را ارتقا می‌دهد.

www.iran-newspaper.com

editorial@iran-newspaper.com

سنواتی که ناکارآمد، ابهام‌زا و موجب تشویش آذهان عمومی است برچیده شود.» به هر روی ماجرای گزارش یاد شده هر چه بود ضرورت توجه به چند نکته را یادآور شده است: اول اینکه به گفته رئیس جمهوری شایسته است که هزینه‌کرد بودجه در تمام نهادهای بودجه‌گیر مورد نظارت قرار گیرد نه فقط دولت. دوم اینکه نحوه گزارش دهی دیوان محاسبات نیازمند اصلاحاتی است و گزارش قبل از نهایی شدن و ارائه توضیحات مسئولان دولتی در مجلس (کمیسیون برنامه و بودجه) نباید اعلام عمومی و حتی ارائه به دستگاه قضایی شود و سوم اینکه هماهنگی بین دستگاه‌های مختلف به معنای نادیده گرفتن تفکیک قوا و دخالت در امور یکدیگر نیست بلکه می‌تواند رافع برخی ابهام‌ها و حاشیه‌سازی‌ها شود.

گزارش دیوان محاسبات و ضرورت اصلاح روندهای نظارتی

گذشت و تأثیر مخرب و منفی آنها را در کشور نادیده گرفت. اما در ادامه شاهد بودیم که بعد تکذیب موارد مندرج در این گزارش نهادهایی مانند بانک مرکزی و حتی خود دیوان محاسبات کشور در اطلاعیه‌هایی به توضیح بیشتر و نسبتاً دقیق‌تر در همین رابطه پرداختند و در همین توضیحات اولیه معلوم شد که عموم برداشت‌های انجام شده از گزارش تفریق بودجه سال ۹۷، برداشت‌هایی غلط و غیرواقعی بوده است. این در حالی است که هنوز جلسات بررسی کارشناسی این گزارش در کمیسیون برنامه و بودجه مجلس که بر اسناد و مدارک صورت می‌گیرد نیز برگزار نشده است. قطعاً آن جلسات هم برگزار خواهند شد و ابعاد صحت و سقم موارد یاد شده در این گزارش هم روشن‌تر می‌گردند اما آیا این روشنگری در آینده پاسخی به ضره‌ای که افکار عمومی به جهت انتشار برخی موارد در گزارش تفریق بودجه ۹۷ خورده، خواهد بود؟ اساساً اگر چند ماه بعد از افکار عمومی درباره بودجه ۹۷ سؤال شود آنچه در ذهن‌ها باقی می‌ماند اعداد ارقام نتجی تخلفات است یا اسنادی که در در این ادعاها هستند؟ مسأله این است که بروز چنین آثاری از یک گزارش نظارتی که جزو مهم‌ترین اسناد نظارتی کشور است تنها نشان از یک چیز دارد و آن اینکه نظارت ما از لحاظ کیفی درگیر مشکلاتی است که باید سریع‌تر رفع و ترمیم شوند. مشکلاتی که نه تنها تأثیر پایانی در جهت بهبود روند‌های اجرایی دارند بلکه خود زمینه‌ساز آسیب‌هایی در حوزه سیاسی و انحرافات برای افکار عمومی می‌شوند که کمتر امکانی برای رفع آن وجود دارد. در کمر استانی‌های گذشته به روشنی مشخص شده بود که فرآیند نظارت بر عملکرد هم سالانه کشور که از آن به عنوان «تفریق بودجه» یاد می‌شود نیازمند اصلاحاتی بنیادین است. نمونه واضح آن اعلام مبهم بودن سرنوشته بخشی از فروش نفت کشور در سال- های ۸۶ تا ۹۱ است که تازه در سال‌های ۹۵ و ۹۶ ابعاد آن شروع و تلاش شد تا گام‌هایی برای جبران آن برداشته شود. جبرانی که بعد از گذشت آن همه سال معلوم نبود چگونه باید انجام شود. اکنون نیز این اتفاق باید به مثابه نشانی از ضرورت بازنگری در برخی فرآیندهای نظارتی کشور تعبیر شود تا گام‌هایی در جهت حرکت به سمت نظارت مؤثر برداشته شود. نظارتی که از یک سو امکان سوءاستفاده سیاسی بهام آفرینی اجتماعی در آن نباشد و از سوی دیگر به سلامت بیشتر سیستم کمک کند.

یادداشت

اکبر ترککان
کارشناس اقتصادی

یادداشت

محمدرضا فیاذ
نماینده ادوار مجلس
و استنادار سابق

اگر هنگام قانونگذاری یا بررسی بودجه در مجلس، نظر مشورتی دیوان محاسبات اخذ و اعمال شود، راه تخلف و نفوذ به حساب می‌رسد. به این ترتیب که کمیسیون‌های تخصصی مجلس پیش از تصویب بودجه و ارائه آن به کمیسیون تلفیق، نظر دیوان را اخذ و آن را اعمال کنند. امروز اکثر تخلفاتی که در گزارش‌های سالانه دیوان محاسبات به آنها اشاره می‌شود، شکلی است که باعث مطول شدن گزارش دیوان هم می‌شود. اما اگر نظرات دیوان پیش از تصویب بودجه اخذ و لحاظ شود، دیگر شاهد گزارش‌های طولانی و همراه با چند ده تخلف نخواهیم بود. مسأله دیگر این است که بسیاری از تخلفات اعلام شده از سوی دیوان محاسبات جنبه شکلی دارد. شکلی بودن به این معنی نیست که تخلفی رخ نداده یا حقیقی ضایع نشده است، بلکه به این معنی است که مبلغی از بودجه، به جای اینکه در نقطه «الف» هزینه شود، با اختیارات و صلاحدید مدیر در نقطه «ب» هزینه شده است. این جابه‌جایی در ظاهر تخلف است، اما به معنای حیف و میل بودجه نیست، بلکه بودجه در جای ضروری هزینه شده است که در آن زمان و شرایط مدیر دستگاه مربوطه، خبر و صلاح کشور را در آن می‌دیده است. بسیاری از ایرادهای دیوان محاسبات، است. یک جهت درست و از جهت دیگر نادرست است. درست است زیرا دیوان فقط به بر قانون توجه دارد و معتقد است نباید بودجه به مسیر دیگری می‌رفت.

از جهتی دیگر درست نیست، زیرا مدیری که در

میدان کار است و می‌خواهد مشکلات منطقه

یا کشور را حل کند، چاره‌ای جز این جابه‌جایی

و تخلف آن هم برای خدمت به مردم ندارد.

ماجرای گزارش اخیر دیوان محاسبات هم از

همین جنس است. البته با این توضیح که دیوان

از ابتدا در گزارش خود توضیح داده که مبلغ

۴ میلیارد و ۸۰۰ میلیون دلار گم شده است. اما

متأسفانه برخی رسانه‌های داخلی با شیطنت

و رسانه‌های خارجی آن را بزرگمایی کرده و از